

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ioannis Calvinii, Magni Qvondam Genevensivm Ministri,
Vita, Moribus, rebus gestis, studijs, ac denique morte
Historia**

Bolsec, Hieronymus

Coloniae, 1582

VD16 B 6510

Capvt III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34782

tra conscientiam dicturum scripturumue; existimare autem, secus si faciam, & diutius hoc opusculum supprimam, diuini beneficii immemorem, etiam conscientiae reluctatum fuisse. Antehac enim diu est, quod emendationis reformationisque alicuius spes me, ne facerem, retraxerit; qua frustrari me, & in deterius res magis ac magis indies prolabi, & veritate mendacio obnubilari cum animaduertentem, diuturno desiderio meo satisfacere tandem conscientia urgente sum coactus.

CAPVT III.

Tnsignis ille Philosophus Plato, qui excellentibus à Deo Opt. Maximo ingenij dotibus exornatus fuit, Reipub. constituit, cui timorem atque verecundiam praefecit & praclare quidem; nisi enim ad custodiam ciuitatis hi custodes inuigilent, modestiam tueri admodum est difficile. Nam simulatque illi vel indormiscunt, vel se plane subducunt, omnia pessum eunt, & vnusquisque à recta semita aberrans, rationis terminos egreditur; ita quidem, vt cum barbarissimis & omnium immanissimis, immò cum ipsis daemonebus, si mendacia pallianda, veritas obscuranda, seu supprimenda sit, certare atque contendere possint. At verò Theodorum Bezam pudorem atque verecundiam procul à se omnem exterminasse, cum ex alijs eius scriptis reluceat, tum
in

in ea præfatione, quam diximus, clarissimè ip-
sus declaravit, in qua ex diametro cum veritate
pugnantia, persuadere tamen contendit, magi-
strumque suum, parentem atque amicum, qua-
si in cœlum laudibus efferre conatur, non ali-
ter ac si omnes retrò homines in omni virtutū
atque doctrinarum genere post se longè reli-
querit. Inter cæteras verò dotes, quas ipsi affin-
git, admirabilem illi mansuetudinem & benigni-
tatem attribuit, & ad ignoscendum, à quibus
læsus esset, supra modum facilem fuisse prædi-
cat: quamvis animo valdè iracundo, & maligno
fuerit; & ita quidem obstinatè maligno, vt
quas semel contra quem iras concepisset, nun-
quam deponeret. Testimonio esse potest de
Michaele Villanouano Medico, cui Serueto
cognomen etiam fuit, historia, homone arro-
gantissimo & insolentissimo; quod, qui eo vsi
in Charlieu sunt, vbi sub annum circiter 1540.
apud Riuiroire est commoratus, testari possunt.
Inde ex Charlieu ob ea, quæ illic stolidè & inso-
lenter designauerat, migrare coactus in Del-
phinatum concessit. Ex quo loco ad Calui-
num Genæuæ commorantem, (fuit hoc anno
1546.) literas scripsit, & vnà librum manu de-
scriptum, cum triginta epistolis suis misit, in
quibus Calvinum de erroribus, quos ex eius
de doctrina Christiana institutionum, alijsque
libris collegerat, cū non leui eius & quod pro-
fitebatur dogmatis nota admonebat. Quā eius

repræhensionem iniquissimè ferens immortalæ aduersus Seruetum odium concepit, & necem ei machinatus est. Nam hoc eum animo fuisse literæ fidem faciunt, quas Idibus Februarij eodem ipso anno ad Petrum Viretum, Lausannæ tum commorantem, manu sua scriptas dedit, quarum hæc fuit inscriptio: *Eximio Domini nostri Iesu Christi seruo Petro Vireto, Lausannensis Ecclesiæ Pastori, Symmista charissimo.* Inter cætera autem, quæ in illa epistola de Serueto sunt, hæc scribit etiam: *Seruetus cupit huc venire, sed a me accersitus. Ego autem nunquam committam, vt fidem meam eatenus obstrictam habeat. Iam enim constitutum habeo, si veniat, nunquam pati, vt saluus exeat.* Hæcine, rogo vos, verba sunt hominis vsque adeò mansueti, vsque adeò benigni, vsque adeò ad condonandas iniurias facilis? Dei planè voluntate accidit, quòd hæc epistola ad meas manus delata sit, quam ego multis admodum honoratis viris sæpè ostendi, & etiamnum, vbi eadem sit, noui. Cæterùm, parum foret verbis eum à Christiana pietate alieni vsum fuisse, si non etiam effectum ea suum fortita essent. Nam omnes postea modos peruestigauit, quibus homini nocere, necemque procurare posset, & scripsit idcirco ad R. Dominum Cardinalem Turnonium, eo ipso tempore Regis per Galliam vices gerentè, Seruetum de hæresi accusans. Vnde Cardinalis in risum vehementer solutus; Hæreticus, aiebat, hic hæ-

reti-

reticum accusat. Has quoque literas & mihi, & pluribus alijs Illustrissimi Cardinalis Secretarius, Dominus de Gaure ostendit. Sed eodem quoque tempore à Caluino instigatus Guilielmus Trie, de eadem re Lugdunum atque Vienne literas misit: factumque hinc est, vt in carcerem Seruetus abriperetur, ex quo tamen ipse postea elapsus est.

CAPVT IIII.

Lapsus igitur Viennæ ex custodia Seruetus, indeq; fuga se proripiens Anno 1553. in Italiam, idque Geneva iter habuit. Erat autem dies Dominicus is, quo Geneuam ingressus est, neque cogitabat illic subsistere, sed metu Caluini progredi, nisi securitatem sibi eo die per statuta & priuilegia ciuitatis fuisset pollicitus; Sed hæc quidem priuilegia Caluinus nihil moratus, simulac certior de aduentu in urbem Serueti factus est, Nicolaum ministrum suum accusatorem submitit, qui ipsum in ius vocaret, & postri diè Antonium fratrem suum, qui pro ministro cautionem interponeret, subornauit; atq; adeò tanto feruore tamque ardenti studio ipse, eiusque socij neci eius procurandæ institerunt, vt viuus læto igne exustus tum fuerit, cum huius adeò mansueti, adeò ad condonandas offensas facilis parentis, magistri, & amici Theodori Bezæ permagno desiderio & voluptate. Non sum